

ЛІТЕРАТУРА ТА ІСТОРІЯ

Викладач: кандидат філологічних наук, доцент Проценко Оксана Анатоліївна

Кафедра: української літератури, 2 корпус, ауд. 232

E-mail: oksana_protzenko@ukr.net

Телефон: (061) 228-75-60

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Освітня програма, рівень вищої освіти:	035 Філологія 035.01 Українська мова та література Магістр						
Статус дисципліни:	Вибіркова						
Кредити ECTS	3	Навч. рік:	2023-2024	Рік навчання	2	Тижні	11
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів	4	Лекційні заняття – 12 Практичні заняття – 10 Самостійна робота – 68			
Вид контролю:	Залік						
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9018						
Консультації: особисті – вівторок з 13:00 до 14:00, четвер з 15:00 до 16:00, 4 корпус, ауд. 233; дистанційні – Zoom, за попередньою домовленістю							

ОПИС КУРСУ

Мета викладання навчальної дисципліни – з'ясувати складні питання теорії та практики історичної прози, створити концепцію аналізу історичної прози майстрів, творчість яких вивчається, під кутом її жанрової своєрідності та художньої вартості, осмислити відмінності між ними, виявляти продовження і розвиток традицій на різних етапах літературного процесу.

Глибоке, аналітичне читання художніх творів, розглянутих у розмаїтих історичних, політичних та соціокультурних контекстах, сприятиме розвитку таких затребуваних роботодавцями «м'яких» навичок, як розуміння змістів складних повідомлень та критичне мислення.

Інтерактивний формат курсу, що спонукатиме до дебатов, полеміки, аргументованого відстоювання власної точки зору, орієнтований на розвиток критично важливих для фахівця у галузі гуманітарних наук навичок ефективної усної й письмової комунікації.

Виконання групових практичних завдань та підсумкових групових творчих проєктів спонукає до розвитку навичок командної роботи, організаційних та лідерських якостей.

Використання новітніх програмних засобів під час виконання практичних завдань розвине як загальні, так і професійні цифрові компетенції слухачів.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможе:**

- використовувати в професійній діяльності системні знання щодо творів про історичне минуле, їх жанрово-стильову специфіку, чільних представників;
- давати оцінку фактам, висвітленим в історичних творах;
- виконувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі літературознавства в процесі професійної діяльності або навчання;
- здійснювати літературознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів;
- застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здійснювати наукові літературознавчі дослідження та презентувати їх результати на студентських науково-практичних конференціях.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Опорні конспекти лекцій, методичне забезпечення планів практичних занять та завдання для самостійної роботи розміщено на платформі Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9018>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи

Обов'язкові види роботи:

Робота на практичному занятті оцінюється максимально у 6 балів.

Виконання тестових завдань оцінюється максимально 1 балом (за кожен тест).

Виконання завдань для самостійної роботи оцінюється максимально 5 балами (за кожен самостійну роботу).

Підсумкові контрольні заходи:

Усна відповідь на заліку (max 20 балів) передбачає розгорнуте висвітлення двох теоретичних питань (max 10 балів). Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9018>

Виконання контрольних тестових завдань (max 20 балів).

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1	Групова робота на практичному занятті	Практичне заняття № 1	6
	Виконання тестових завдань	Тест 1	1
	Виконання завдань для самостійна робота	Самостійна робота № 1	5
Змістовий модуль 2	Групова робота на практичному занятті	Практичні заняття №№ 2, 3	12
	Виконання тестових завдань	Тести 2, 3	2
	Виконання завдань для самостійна робота	Самостійна робота №№ 2, 3	10
Змістовий модуль 3	Групова робота на практичному занятті	Практичні заняття №№ 4, 5	12
	Виконання тестових завдань	Тест 4	1
	Виконання завдань для самостійна робота	Самостійна робота № 4	5
Змістовий модуль 4	Виконання тестових завдань	Тест 5	1
	Виконання завдань для самостійна робота	Самостійна робота № 5	5
<i>Всього</i>			60 балів
Підсумковий контроль (max 40%)			
Залік			40 балів
Разом			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Незараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольне завдання	Кількість балів
<i>Змістовий модуль 1</i>			
Тиждень 1 Лекція 1	Теоретичні аспекти дослідження історичної прози		
Тиждень 2 Практичне заняття № 1	Давнобурський період української історії в літературі (за романом Р. Іванченко «Отрута для княгині»)	1) Робота у групах: 2) Відповідь на тестові завдання № 1. 3) Виконання завдань для самостійної роботи № 1.	6 1 5
Тиждень 3 Лекція 2	Давнобурський період української історії в літературі		
<i>Змістовий модуль 2</i>			
Тиждень 4 Практичне заняття № 2	Боротьба українського народу за незалежність в художньому моделюванні. (за романом «Мальви» Р. Іванчука)	1) Робота у групах: документальність, межі домислу і вимислу в романі, способи художнього втілення образної системи у творі, смислове навантаження назви твору. 2) Відповідь на тестові завдання № 2. 3) Виконання завдань для самостійної роботи № 2.	6 1 5
Тиждень 5 Лекція 3	Боротьба українського народу за незалежність в художньому моделюванні		

Тиждень 6 Практичне заняття № 3	Боротьба українського народу за незалежність в художньому моделюванні (за романом Ю. Мушкетика «На брата брат»)	1) Робота у групах: історична та художня правда у творі, доба Руїни в інтерпретації Ю. Мушкетика, способи художнього втілення образної системи у творі, смислове навантаження назви твору. 2) Відповідь на тестові завдання № 3. 3) Виконання завдань для самостійної роботи № 3.	6 1 5
Змістовий модуль 3			
Тиждень 7 Лекція 4	Україна в добу революції та першої світової війни у літературі		
Тиждень 8 Практичне заняття № 4	Україна в добу революції та першої світової війни у літературі (за романом А. Кокотюхи «Справа отамана Зеленого. Хроніки 1919 року»)	1) Робота у групах: документальність, межі достовірності, хронікальність оповіді, особливості моделювання образів. 2) Виконання завдань для самостійної роботи № 4.	6 5
Тиждень 9 Лекція 5	Україна у передвоєнні роки та в період другої світової війни		
Тиждень 10 Практичне заняття № 5	Україна у передвоєнні роки та в період другої світової війни (за романом І. Багряного «Сад Гетсиманський»)	1) Робота у групах: автобіографізм твору, достовірність, межі домислу і вимислу, смислове навантаження назви твору. 2) Відповідь на тестові завдання № 4.	6 1
Змістовий модуль 4			
Тиждень 11 Лекція 6	Україна 1945–1991 років у літературі	1) Відповідь на тестові завдання № 5. 2) Виконання завдань для самостійної роботи № 5.	1 5

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Бібліотека української літератури. URL : www.ukrlib.com.ua.

Електронна бібліотека української літератури університету м. Торонто. URL : www.utoronto.ca/elul/Main-Ukr.html

Літературна Україна. URL : <http://litukraina.kiev.ua/stepan-protsiuk-v-riu-v-liudskiy-rozum-liudskudushu>.

Українська література. URL : www.ukrlit.vn.ua

Українська проза. URL : <http://lib.ru/SU/UKRAINA/>

Чтиво : Електронна бібліотека. URL : <http://chtyvo.org.ua/genre/khudozhnia/books/page-2/>

Критичні джерела:

Гуляк А. Становлення українського історичного роману. Київ : Міжнародна фінансова агенція, 1997. 293 с.

Льницький М. Людина в історії (Сучасний історичний роман). Київ : Дніпро, 1989. 356 с.

Мельничук Б. Випробування істиною : проблема історичної та художньої правди в українській історико-біографічній літературі (від початків до сьогодення). Київ : Академія, 1996. 272 с.

Слабошпицький М. Літературні профілі : літературно-критичні нариси. Київ : Радянський письменник, 1984. 310 с.

Чумак В. Минуле – очима сучасника : літературно-критичний нарис. Київ : Радянський письменник, 1980. 184 с.

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ¹

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування лекційних та практичних занять. Студентам, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, необхідно протягом тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Пропущені заняття необхідно відпрацьовувати протягом тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (виконання письмових завдань, тестів, іспиту) використання гаджетів заборонено.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж двох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа на адресу oksana_protzenko@ukr.net. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023-2024 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ:** <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методикку проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8ggt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Борисов Костянтин Борисович**
Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. [\(061\) 228-75-50](tel:+380612287550)

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>